

absoluta jam Confessione; secus enim rubore aut metu ab integra peccatorum narratione hujusmodi homines deterreri possent. Memor tamen sit officii sui, et minas consolatione, reprehensionem lenibus hortamentis misceat, quodque prudentem medicum decet, amara melle temperet. Demum, quos venia dignos judicaverit, solito more absolvat.

282. Quibus vero neganda aut differenda sit absolutio, optime docet Rituale Romanum his verbis: "Ne absolvat eos, qui talis beneficii sunt incapaces: quales sunt, qui nulla dant signa doloris; qui odia et inimicitias deponere, aut aliena, si possunt, restituere, aut proximam peccandi occasionem deserere, aut alio modo peccata derelinquere, et vitam in melius emendare nolunt; aut qui publicum scandalum dederunt, nisi publice satisfaciant et scandalum tollant: neque etiam eos absolvat, quorum peccata sunt Superioribus reservata."¹

283. Nihilominus Confessario persuasissimum sit, ad officium ipsius spectare, ut eos qui imparati accedunt, sua, si possit, charitate et diligentia paratos reddat ac dignos, qui absolvantur. Sacro igitur muneri deest, qui, aut eo animo ut labori et molestiis parcat, aut rigidiora morum principia, quæ a Christi doctrinâ et exemplo abhorrent, secutus, pœnitentes præsertim illiteratos, rusticos, aut ex plebecula, severa fronte excipit, acrius objurgat, ac sine Sacramenti beneficio dimittit; eo prætextu, quod conscientiam suam non satis accurate examinaverint, aut de peccatis a se patratis minus dolere videantur. Potest enim, ac pro virili debet eniti, ac Dei co-operante gratia efficere, ut, quod adhuc iis deest ad necessarium dolorem et Confessionis integritatem, ipsius ministerio assequantur. Ac valde timendum est, ne hujusmodi homines unquam redeant, si neque emendati neque absoluti dimittantur.

284. Studeat igitur Confessarius summam illam, quâ Christus Dominus noster peccatores complecti solebat, clemen-

¹ In Ord. Ministrat. Sac. Pœn.

tiam ac benignitatem, quantum licet, æmulari. Homines enim quantumvis sceleribus cumulatissimos, cæterisque omnibus ob patrata crimina invisos et contemptos, Ipse nunquam aspernabatur aut repellebat. Quod de se, Ipse testatur his verbis: "Qui venit ad me, non ejiciam foras."¹ Neque timendum est sacerdoti, ne Pastoris optimi hac in re exempla sectando, muneri suo desit. Hæc quippe dispensatio non est severitatis ac rigoris, sed indulgentiæ et misericordiæ Sacramentum. Et re quidem vera, qui Christi Domini in agendo cum peccatoribus patientiam et charitatem imitandam sibi proposuerit, is non reprehensionem et pœnam, sed laudem ac præmium ab Eo feret, qui non ad bene habentes, sed ad ægros sanandos, in hunc mundum venit, quique "publicanorum ac peccatorum amicus" vocari dignatus est.²

285. Qua in re præstat Romani, qui sæculo nostro floruit, Pontificis verba afferre, plena illa quidem gravitate ac sapientia, quæque Summum in terris animarum Pastorem et Episcopum optime decent:

286. "Si ulla in re servanda est mediocritas, in hac potissimum servetur necesse est, ne vel nimia facilitas absolvendi facilitatem afferat peccandi, vel nimia difficultas alienet animos a Confessione, et in desperationem salutis adducat. Sistunt se quidem multi sacramenti Pœnitentiæ ministris prorsus imparati, sed persæpe tamen hujusmodi, ut ex imparatis parati fieri possint, si modo sacerdos viscera indutus misericordiæ Christi Jesu, qui *non venit vocare justos sed peccatores*, sciat studiose, patienter et mansuete cum ipsis agere. Quod si præstare prætermittat, profecto non magis ipse dicendus est paratus ad audiendum, quam cæteri ad confitendum accedere. Imparati enim illi tantummodo sunt judicandi, non qui vel gravissima admiserint flagitia, vel qui plurimos etiam annos abfuerint a Confessione: *misericiordiæ enim Domini non est numerus, et bonitatis infinitus est thesaurus*; vel qui rudes conditione aut tardi ingenio non satis in seipsos inquisierint, nulla fere industria sua id sine sacerdotis ipsius

¹ Joan. vi., 37.

² Luc. v., 31; Matth. xi., 19.

operâ assecuturi; sed qui, adhibita ab eo necessaria, non quâ præter modum graventur, in iis interrogandis diligentia, omnique in iisdem ad detestationem peccatorum excitandis, non sine fuis ex intimo corde ad Deum precibus, exhausta charitatis industria, sensu tamen doloris ac pœnitentiæ, quo saltem ad Dei gratiam in Sacramento impetrandam disponantur, carere prudenter judicentur. Quocumque autem animo sint qui accedant ad ministrum Pœnitentiæ, nihil ei magis cavendum est, quam ne sua culpa, diffusus quispiam Dei bonitati aut Sacramento reconciliationis infensus discedat.”¹

287. Quotiescumque igitur, ob manifestum debitæ dispositionis defectum, absolutionem concedere non licebit, caveat Confessarius, ne id pœnitentibus simpliciter ac iudicis more denuntiet. Quinimmo iis etiam significet ac persuadeat, se ægre quidem et invitum, nec nisi sacri muneris officio bonique eorum spiritualis amore cogi ut absolutionem differat; eos deinde quam humanissimis verbis soletur atque erigat; horteturque, ut quo adhuc carent, cor bonum et optimum, cor novum creandum in ipsis a Deo perpetuis precibus efflagitent: denique, ad quamprimum redeundum blandissime alliciat.

288. Satisfactio est, si verbi vis ac natura spectetur, rei debitæ integra solutio, sive injuriæ alteri illatæ compensatio. Quo sensu Christus Dominus, neque enim alius potuisset, pro nostris et totius orbis sceleribus morte suâ ac cruciatibus Patri plenissime satisfecit. Cum vero de Pœnitentiæ Sacramento sermo est, Satisfactionis nomine intelligitur illa pœna, quæ homini contrito, confesso, et criminibus absoluto, non ipsius quidem arbitrio, sed sacerdotis iudicio irrogatur. Atque hac ratione in nobis, ut ait Apostolus, “adimplemus ea, quæ desunt, passionum Christi;”² quodque in Capite cœptum est, ut Sancti Patres hunc locum explicant, in corpore et membris impletur ac perficitur. Scilicet, per hoc Sacramentum

¹ Leo XII., in Encycl. ad omn. Patr., Archiep., et Ep., de extensione Jubil., an. 1825.

² Coloss. i., 24.

fit, ut unicuique proficiat illa satisfactio, quam pro omnibus Christus in cruce præstitit. Quoniam autem *pœnitentiæ fructus*, sive opera a Confessario injuncta, sunt non solum satisfactio doloris, quem ex peccatis commissis capimus, sed etiam pœna quædam, quâ illatas Deo injurias quasi ulciscimur, constat pœnam noxæ, quam expiatura est, parem esse oportere.

289. Hanc igitur irrogaturus, sacerdos rationem habeat status, conditionis, sexus, et ætatis, et item dispositionis pœnitentium. “Videatque,” verba sunt Ritualis Romani, “ne pro peccatis gravibus levissimas pœnitentias imponat; ne si forte peccatis conniveat, alienorum peccatorum particeps efficiatur. Id vero ante oculos habeat, ut satisfactio non sit tantum ad novæ vitæ remedium, et infirmitatis medicamentum, sed etiam ad præteritorum peccatorum castigationem. Quare curet, quantum fieri potest, ut contrarias peccatis pœnitentias injungat: veluti avaris eleemosynas, libidinosi jejunia vel alias carnis afflictiones, superbis humilitatis officia, desidiosus devotionis studia. Rarius autem vel serius confitentibus, vel in peccata facile recidentibus, utilissimum fuerit consulere, ut sæpe, puta semel in mense, vel certis diebus solemnibus confiteantur et, si expediat, communicent.”¹ Attendenda est etiam Catechismi Romani doctrina: “Universæ satisfactionis modum culpæ ratio temperabit. Sed ex omni satisfactionum genere, maxime convenit pœnitentibus præcipere, ut certis aliquot et definitis diebus orationi vacent, ac pro omnibus et præsertim pro iis, qui ex hac vita in Domino decesserunt, preces Deo faciant.”² Caveat Confessarius, ne pœnitentiam, quæ sine maxima difficultate fieri non possit, imponat; aut quam prudenter judicat fore, ut pœnitens nequeat aut nolit exequi. Neque id, quod ab Ecclesiæ consuetudine maxime abhorret, temere exigat, ut pœnitentiæ opera peragenda sint, antequam absolutio impertiatur.

¹ In Rubr. de Sacr. Pœn.

L

² De Pœn. Sacr. sub fin.

“Pœnitentias pecuniarias,” ut in Rituali Romano monetur, “sibi ipsis Confessarii non applicent, neque a pœnitentibus quidquam tanquam ministerii sui præmium petant vel accipiant.”¹ Etiam ultro quocumque nomine oblata recusent; nec vel ipsam Missæ eleemosynam in hoc sacro Tribunali offerri sinant. “Pro peccatis occultis, quantumvis gravibus, manifestam pœnitentiam non imponant.”²

290. Sapientissima, quæ Deum ipsum auctorem habet, lege constitutum est, ut peccata in Confessione Dei ministro exposita æterno silentio premantur. Atque adeo sancta est et inviolata hujus arcani religio, ut quoscumque cruciatus mortemque ipsam perferre debeat Sacerdos, potius quam Confessionis secreta revelare. Itaque, regii vatis exemplo, ponat ori suo custodiam, et ostium circumstantiæ labiis suis,³ ne sacrosanctam hanc legem vel in minimis violare videatur. Non solum cum aliis, clericis vel laicis, colloquendo, sed etiam concionando dum vitia reprehendit, quâ maxima potest sollicitudine caveat, ne locus adsit suspicandi, ipsum scientiâ ex sacramenti hujus administratione hausta abuti. Id enim jure merito haud parum scandali apud auditores parit, verbum Dei ludibrio exponit, et ipsum Sacramentum reddit odiosum. Nunquam a pœnitente petat, multo minus importunis precibus extorqueat veniam, quæ in Confessione audiit aliis revelandi, nec cum ipso quidem de iis extra tribunal loquendi. Si forte, vi legis divinæ, vera et proprie dicta obligatio aliquid in Confessione dictum revelandi exorta fuerit, id per ipsum pœnitentem fiat, vel per alium quem ipse elegerit. Nullo modo sacerdos id oneris ultro suscipiat, neque nisi invitus pœnitenti id ab eo postulanti morem gerat.

291. Cum tanta sit hujus Sacramenti necessitas, æquum sane est, ut ad illud omnes libere possint accedere, facilisque cuivis ad Confessarium pateat aditus. Quod si boni pastoris

¹ Catechism. Rom., Loc. cit.² Ibid.³ Ps. cxl., 3.

est, oves etiam errantes et aufugientes sequi et reducere, quanto magis oportet Sacerdotem se bonum volentemque, immo alacrem præstare in peccatoribus excipiendis, qui pacem et veniam a Deo petituri ultro se sistunt. Nequâ igitur mora confiteri volentes præpediat, pastores animarum enixe hortamur et obsecramus, ut apud confessionalia ad pœnitentes audiendos præsto sint singulis Sabbatis, Festorumque vigiliis, vespertino saltem tempore, et Dominicis festisque diebus mane ante primam missam. His enim horis non deerunt pœnitentes, modo Confessarius suo ipse muneri non desit. Sin autem fidelium numerus major sit, quam ut omnes, qui accedunt, uno die audire possit, alia etiam tempora, alios dies eligat, quos huic tam necessario operi impendat. Gravissimum quippe crimen foret, si pastoris negligentia, aut desidia, vel unus e grege fidelium hoc Sacramento fraudaretur. Neque ii facile animum inducent ut ad confitendum redeant, qui semel atque iterum hoc ministerium ipsi Sacerdoti ingratum ac molestum esse deprehenderint.

Episcopos etiam in Domino adhortamur, ut per suas dioceses, præsertim in urbibus, ubi major est Catholicorum frequentia, maximopere curent, ut pastores animarum suum in hac re munus quam diligentissime perficiant.

292. Quâ potissimum ætate parvuli huic tribunali primum se sistere teneantur, nunquam fuit ab Ecclesia definitum. Alii enim ocius, alii serius usum rationis acquirunt. Rem igitur pastorum prudentiæ et zelo committimus, qui facilius possunt ex singulorum indole, moribus, et ingenio judicare, utrum sint adhuc Sacramenti hujus capaces, necne. Moneamus tamen, tam parvulis etiam prima vice confessuris quam adultis licere, quemlibet ab Episcopo probatum confessarium adire.

293. Ad tribunal sacrum accedens Confessarius, superpelliceo ac stola violacea, ad præscriptum Ritualis Romani, sit

indutus; eoque se gerat modo, ut tam sancto ministerio reverentiam conciliet.

294. Ut omni vel levissima suspicionis umbrâ careat sacerdotis ministerium in hoc tam frequenti et necessario Sacramento, non semel a Patribus superiorum Conciliorum Baltimorensium provisum est; quorum verba adjungimus:

295. Vehementer hortamur præsules, ut omni studio curent confessionalia erigenda in omnibus ecclesiis publicis harum provinciarum: et, cum erecta fuerint, nemini sacerdotum licebit Confessiones mulierum alio in loco excipere, sine speciali Ordinarii licentia. Hanc vero nunquam concedendam confidimus, præterquam sacerdotibus ætate provectoris, vel infirmis, vel ob pœnitentes surdas; vel aliis in casibus, in quibus ex hujus regulæ observantia gravia orientur incommoda. Eam etiam conditionem semper adjiciendam volumus, ut nunquam Confessiones mulierum in privatis ædibus, nisi per crates interpositas, et in loco patenti, quantum per loci rationem licebit, excipiantur.¹

296. Confessionalia in ecclesiis erigenda, pro mulierum Confessionibus excipiendis, decrevit concilium primum Baltimorensis, quod districte servandum omnino est. Ecclesie autem nomine, ad Confessiones audiendas, sacristia non est intelligenda, nisi locus sit publicus et patens.²

CAPUT VI.

DE INDULGENTIIS.

297. Licet vere pœnitentibus, confessis, et absolutis, mortis æternæ supplicium, quo eorum scelera punienda essent, a Deo remittatur; temporalis tamen pœna eos plerumque manet, quamvis tum reatu culpæ tum pœnâ gehennæ sempiterna liberati fuerint. Quod multorum in Sacris Literis vel sanc-

¹ Balt., Num. 24.

² Ibid., 67.

tissimorum Patrum historiæ demonstrant; et sancta Dei Ecclesia, vel ab ipso Apostolorum ævo, semper docuit atque etiamnum docet. Hujusmodi autem debiti solutio jejuniis, precibus, elemosynis, aliisque piis operibus perficienda est; ut justitiæ divinæ fiat satis, et crimina, tam pœnæ quam culpæ ratione, omnino deleantur. Verum enim vero, quum nostra pœnitentiæ opera, sive sponte suscepta, sive judicio sacerdotis imposita, levia per se sint atque exigua, quæque peccatorum nostrorum, si bene perpendantur, gravitati vix aut non omnino respondeant, clementissimo Deo et misericordiarum Patri, ex infinito bonitatis thesauro et inexhaustis paternæ charitatis divitiis, egestati nostræ alio modo providere placuit. *Indulgentias* nempe elargiendi potestatem Ecclesie suæ fecit, quibus, validissimo velut subsidio, infirmam nostram imperfectamque pœnitentiam juvaret, suppleret, perficeretque.

298. *Indulgentiæ* autem nomine intelligitur pœnæ temporalis, peccatis absolute deletis adhuc debitæ, per thesaurum Ecclesie facta remissio. Porro Ecclesie thesaurus ille dicitur, quem Christus Dominus, carnem nostram indutus, cruciatibus ac morte sua Ecclesie acquisivit; pretiosissima scilicet Ipsius merita, quæ ad Patrem reversurus Sponsæ suæ et in terris hæredi reliquit. His, cumuli instar, accedunt "merita Beatissimæ Dei Genitricis, et omnium Electorum, a primo justo usque ad ultimum."¹ Neque hæc tamen, quod nefas dictu! Christi meritorum valorem augent; immo ex ipsis vim suam omnem et efficaciam repetunt. Siquidem hæc per Christum oblata, Ejusque meritorum intuitu, Pater amantissimus æquis oculis aspicit, grata et accepta habet, et nobis miseris et indignis ad veniam prodesse concedit. Tanta quippe est vis ac virtus, tam præclari fructus communionis sanctorum, quo nomine vocamus arcissimum illud amoris ac pietatis vinculum, quo fideles in terris degentes ac cœlestis patriæ cives continentur!

¹ Clemens VI., in Bulla Unigenitus, an. 1349.